

Asia: VN/3050/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi maa-aseamista ja eräistä tutkista ja laiksi avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Suomen Akatemia on tieteen ja tutkimuksen asiantuntijaorganisaatio, joka rahoittaa korkealaatuista tieteellistä tutkimusta, toimii tieteen ja tiedepolitiikan asiantuntijana sekä vahvistaa tieteen ja tutkimustyön asemaa. Suomen Akatemia tukee korkealaatuista, vastuullista ja vaikuttavaa tutkimusta kaikilla tieteen ja tutkimuksen aloilla sekä sen hyödyntämistä yhteiskunnan parhaaksi. Tähtäämme siihen, että suomalainen tutkimus uusiutuu, monipuolistuu ja kansainvälistyy.

Kommentoitavana oleva hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maa-aseamista ja eräistä tutkista ja laiksi avaruustoiminnasta annetun lain muuttamisesta on ajankohtainen ja tärkeä. Nykyinen lainsäädäntö ei kata maa-aseamatoimintaa ja tutkia Suomessa. Myös tutkia voidaan käyttää tieteen tekemiseen. Lainsäädäntöä valmisteltaessa on kuultu muiden muassa Suomessa olevia tutkia hallinnoivaa tieteellistä organisaatiota.

Akatemia kiinnittää positiivisesti huomion siihen, että lakiluonnoksessa huomioidaan erityisesti tutkimustoiminta. Tästä esimerkkinä mainittakoon, että haettaessa satelliittikaukokartoituslupaa hakemuksessa tulee määrittää, harjoitetaanko toimintaa ensi sijassa kaupallisiin tarkoituksiin vai tutkimustoimintaan käyttäjäryhmä- ja käyttötarkoituksen lisäksi.

On erittäin ajankohtaista valmistella tutkalainsäädäntöä, koska rakenteilla on EISCAT3D, joka on uuden sukupolven tutkajärjestelmä, joka rakennetaan yläilmakehän ja avaruuden ilmiöiden

tutkimista varten. EISCAT3D:llä on suuri merkitys suomalaiselle tieteelle. Tutkajärjestelmä on niin tarkka, että sillä voidaan havaita myös avaruudessa liikkuvia objekteja. On hyvä ja tärkeä laatia lainsäädäntö niin, että tieteeseen tarkoitettut instrumentit voivat palvella tavoitteitaan kansallisen turvallisuuden huomioiden.

Kommentoitavana olevan esityksen mukaan toimintaluvan antava viranomainen on liikenne- ja viestintävirasto. Akatemia pitää kannatettavana sitä, että sekä toiminta- että taajuusluvan antava viranomainen on sama.

Eerola Paula
Suomen Akatemia

Sulonen Kati
Suomen Akatemia